

34 §

Ett taxeenligt avgiftskrav avseende s.k. byggvatten har jämkats med hänvisning till att va-taxan saknade parametrar som speglar nyttan med byggvattnet. (34 § 2007 års lag)

A-M B äger fastigheten Simrishamn Viks fiskeläge 4:17 som är belägen inom verksamhetsområdet för Simrishamns kommuns (kommunens) allmänna vatten- och avloppsanläggning.

A-M B yrkade förpliktande för kommunen att till henne utge 2 471 kr 42 öre.

Kommunen bestred yrkandet.

A-M B anförde:

Av det yrkade beloppet om 2 471 kr 42 öre avser 2 288 kr för högt påförd bruksavgift, 22 kr 92 öre upplupen och utgiven dröjsmålsränta samt 160 kr utgiven ersättning för ett inkassokrav. – Hon förvärvade fastigheten hösten 2007, på vilken hon i juni 2008 började uppföra ett bostadshus. Inflyttning ägde rum den 17 februari 2009. På den första vatten- och avloppsräkningen från kommunen, daterad den 1 augusti 2009, fanns en post "byggvatten" om 1 856 kr exklusive mervärdesskatt. Eftersom bruksavgiften per kubikmeter vatten angavs till 12 kr 60 öre, motsvarade avgiften alltså en förbrukning om drygt 147 kubikmeter. – Hon bad kommunen om underlag för hur summan hade räknats fram, men utan att de gick henne till mötes. Det klargjordes dock för henne att avgiftsuttaget hade stöd i gällande taxa. Det handlar alltså om en avgift som kommunen tar ut utan hänsyn till den faktiska kostnaden. – Eftersom avgiftsuttaget står i strid med den kommunala självkostnadsprincipen, meddelade hon kommunen att hon inte ville betala för mer än den faktiska förbrukningen. – Hon finner taxans konstruktion orimlig, eftersom den tillåter utdebitering av bruksavgifter innan en bostadsfastighet ens är bebyggd och användas för sitt ändamål. Vidare följer av § 4, punkten 4.3.3, i taxan att avgift för byggvatten endast skall utgå om sådant vatten använts. Motsvarande besked har hon e-postledes fått av en av kommunens tjänstemän. Om anläggningen inte används, skall därmed ingen avgift utgå. – Under byggtiden användes kommunalt vatten under en kortare tid för att vattenbegjuta den nygjutna grunden genom en trädgårdsspridare. Därefter har vattnet inte använts för annat än kaffekokning och liknande ändamål. Hennes byggmästare har uppskattat det samlade vattenuttaget till högst en halv kubikmeter, vilket hon i sina beräkningar avrundat uppåt till två kubikmeter, eller, enligt gällande va-taxa, till 31 kr 50 öre. – Visserligen är hon införstådd med att fastighetsägaren skall och bör betala för förbrukat byggvatten, men även om kommunen av praktiska skäl väljer att använda sig av en schabloniserad avgift, kan den ändå inte tillåtas överstiga vad som är skäligt. – Såvitt hon förstår har kommunen inte haft någon annan kostnad för att förse fastigheten med vatten under byggnadstiden än enbart värdet av det förbrukade vattnet; alla fasta avgifter betalas på annat sätt och någon administrativ kostnad kan, då kommunen utan vidare utgått från att byggvatten använts, knappast vara för handen. – Kommunen har inte bemödat sig om att besvara hennes skrivelser, utan i stället valt att direkt tillgripa inkassoåtgärder. För att undvika betalningsanmärkningar och svårigheter i den rörelse hon driver har hon valt att betala det påfordrade beloppet. – Den rättsliga

grund hon åberopar till stöd för sitt krav är regleringen i vattentjänstlagen som innebär att ett kommunalt avgiftsuttag skall stå i överensstämmelse med självkostnadsprincipen.

Kommunen anförde:

A-M B började enligt egna uppgifter att bygga sitt hus under juni 2008; ett hus som färdigställdes i februari 2009. Vattenmätare installerades den 25 mars 2009. A-M B har således utnyttjat vattentjänsten byggvatten under cirka tio månaders tid. Av kommunens va-taxa för år 2009, § 4, punkten 4.3.3, framgår att avgiften för så kallat byggvatten uppgår till 1 855 kr exklusive mervärdesskatt per anslutningspunkt. Rimligheten i kostnaden för byggvatten måste ställas i relation till alternativet. Hade en permanent anslutning ägt rum redan i juni 2008, exempelvis i form av en mätarbrunn, hade va-taxans fasta avgift för de i målet aktuella tio månaderna överstigit kostnaden för byggvatten, vartill även kommit rörliga bruksavgifter.

Va-nämnden yttrade:

Genom en särskild bestämmelse under rubriken ”Bruksavgifter” har kommunen i sin taxa reglerat avgift för byggvatten genom den i taxan intagna bestämmelsen § 4.3.3 där följande sägs: ”För tillfällig förbrukning av tillfällig art såsom för byggnadsarbeten (så kallat byggvatten), utgår avgift för vatten och avlopp med 2 319 inkl moms (1 855 exkl. moms) kronor per anslutningspunkt”.

Twisten rör således fråga om bruksavgift för tillgång till vatten under den tid, då en fastighet var under bebyggande.

Av 31 § lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), vattentjänstlagen, följer att avgiftsbördan skall fördelas mellan abonnentfastigheterna efter vad som är skäligt och rättvist. Fördelningen av avgiftsbördan skall ske efter den huvudsakliga nytta som varje särskild fastighet har av va-anläggningen, med bortseende från huvudmannens kostnader för att förse den enskilda fastigheten med vatten och avlopp. I normalfallen leder det till att fastigheter med lika förutsättningar också får vidkännas ungefär lika stora avgifter. Fördelningsregeln i 31 § innebär att fördelningen mellan de avgiftsskyldiga fastigheterna i första hand skall ske så att avgifterna står i skäligt förhållande till fastigheternas större eller mindre nytta av va-anläggningen. Traditionellt har nyttoaspekten tillgodosetts genom att avgiftsuttaget bestäms utifrån parametrar som anses återspegla fastighetens nytta av den allmänna va-anläggningen. För bruksavgifter kommer således nyttan till uttryck genom parametrar som en fast avgift kombinerad med en rörlig avgift som ofta, men inte alltid, knyts till vattenförbrukningen räknad i kubikmeter jämte en lägenhetsavgift, när fastigheten används som privatbostad.

Det nu sagda gäller i princip också i fråga om byggvatten.

Några parametrar som speglar nyttan med byggvattnet kommer emellertid inte till uttryck i kommunens taxa. Enligt va-nämnden kan en taxekonstruktion som den aktuella inte anses spegla olika grad av nyttan med byggvatten för olika fastigheter eller för skilda ändamål med bebyggelsen, då ingen nyttoparameter

över huvud taget har intagits i avgiften. I Svenskt Vattens publikation P 96, Va-taxa, föreslås däremot för det fall mätning av byggvatten inte sker, att avgift för den förbrukade vattenmängden skall tas ut med ett belopp som är beräknad på så sätt att mängden vatten antas uppgå till 30 m³ per lägenhet (14.4). En sådan ordning låter sig väl göras även i förevarande fall.

Räknat på det sättet skulle avgiften enligt kommunens taxa i förevarande fall ha bestämts till 30 x 15, 75 kr = 472 kr 50 öre. Härtill torde kommunen vara berättigad att ta ut en fast avgift 536 kr som avser täcka administrativa kostnader som registrering, debitering och andra liknande kostnader (jmf. Svenskt Vatten publikation P 96 s. 49). Sammanlagt och avrundat skall alltså A-M B betala 1 009 kr inklusive mervärdesskatt för tjänsten byggvatten i stället för debiterade 2 319 kr. Det nu sagda innebär samtidigt att A-M B äger återfå utgifter för dröjsmålsränta och inkassokrav, sammanlagt 183 kronor. Då A-M B skall anses ha erlagt 32 kr av beloppet 1 009 kr skall hon alltså återfå 1 342 + 183 = 1 525 kronor inklusive mervärdesskatt.

Va-nämnden biföll A-M B:s talan på så sätt att kommunen skulle utge 1 525 till henne.

Beslut 2010-06-17, BVa 37
Mål nr Va 33/10